

OBSAH

ÚVOD	6
1. METODY PŘEKLADU A TRANSKULTURNÍ VALIDACE ZAHRANIČNÍCH NÁSTROJŮ	7
1.1. Relevantní terminologie	7
1.1.1. Transkulturní rovnocennost	7
1.1.1.1. Obsahová rovnocennost	8
1.1.1.2. Sémantická rovnocennost	8
1.1.1.3. Kriteriální rovnocennost	8
1.1.1.4. Konceptuální rovnocennost	9
1.1.1.5. Technická rovnocennost	9
1.1.2. Transkulturní validace	11
1.1.3. Zpětný překlad	11
1.1.4. Pre-test	11
1.1.5. Zpětná vazba (kognitivní rozhovor)	12
1.1.6. Obsahová validita	12
1.2. Přístupy k překladu zahraničních nástrojů	12
1.2.1. Etnocentrický přístup	12
1.2.2. Pragmatický přístup	13
1.2.3. Etický a émický přístup	13
1.2.4. Zastoupení (náhrada)	14
1.2.5. Výběr přístupu k překladu	15
1.3. Proces překladu a transkulturní validace zahraničních nástrojů	16
1.3.1. Kvalita procesu překladu a transkulturní validace	18
1.3.2. Guidelines pro překlad a transkulturní validaci	18
1.4. Metody překladu	24
1.4.1. Zpětný překlad	24
1.4.2. Skupinový překlad	25
1.4.3. Sjednocování verzí nástrojů získaných při zpětném překladu	26
1.4.3.1. Kvalitativní metody	26
1.4.3.2. Kvantitativní metody	26
1.4.4. Zhodnocení zpětného překladu	31
1.5. Metody transkulturní validace	32
1.5.1. Zpětná vazba od respondentů	32
1.5.2. Parafrázování	33
1.5.3. Pozorování	33
1.5.4. Dvojjazyčná metoda	33
1.5.5. Zpětný překlad a testování zahraničních nástrojů v České republice	34
1.6. Shrnutí kapitoly 1	37
1.7. Literatura	38
2. PŘEKLAD NÁSTROJE IOWA PAIN THERMOMETER-REVISED	42
2.1. Bolest a cévní mozková příhoda	42

2.2. Hodnocení bolesti u pacientů s cévní mozkovou příhodou	42
2.2.1. Proces hodnocení bolesti.....	42
2.2.2. Nástroje pro sebehodnocení intenzity bolesti	43
2.2.2.1. Numerická (hodnotící) škála (NRS)	44
2.2.2.2. Vizuálně analogová škála (VAS)	45
2.2.2.3. Verbální hodnotící škála (VRS/VDS).....	46
2.2.2.4. Obličejobá skála (Výrazová škála) (FPS)	46
2.2.3. Faktory při využití nástrojů pacienty s cévní mozkovou příhodou	47
2.2.3.1. Afázie a poruchy komunikace.....	48
2.2.3.2. Poruchy vizuospaciálních funkcí.....	48
2.2.3.3. Poruchy konstrukčně-praktických schopností.....	48
2.2.3.4. Poruchy zraku související s neurologickým onemocněním	49
2.2.3.5. Vybrané testové metody k posuzování kognitivních funkcí.....	49
2.2.3.6. Nástroje pro hodnocení bolesti.....	49
2.2.3.7. Shrnutí faktorů souvisejících s plánovaným překladem nástroje.....	51
2.3. Přístup k překladu nástroje Iowa Pain Thermometer-Revised	52
2.4. Příprava na překlad.....	54
2.4.1. Role osob zapojených do překladu	56
2.4.2. Zapojení překladatelů – kritéria pro výběr a jejich charakteristiky.....	56
2.4.3. Zapojení autorky nástroje IPT-R	57
2.4.4. Zapojení odborníků – kritéria pro výběr a jejich charakteristika	58
2.4.4.1. Odborníci pro Panel (tým) 1	58
2.4.4.2. Odborníci pro Panel (tým) 2	59
2.4.4.3. Odborníci pro Panel (tým) 3	60
2.5. Překlad originálu do českého jazyka.....	60
2.5.1. Postup překladu.....	60
2.5.2. Výsledky – české verze.....	60
2.6. Sjednocení českých verzí	61
2.6.1. Hodnocení Panelem 1 – postup	61
2.6.2. Hodnocení Panelem 1 – výsledky.....	63
2.6.2.1. Hodnocení IPT-R-cz/v1	63
2.6.3. Hodnocení Panelem 1 – interpretace výsledků.....	64
2.6.3.1. Hodnocení IPT-R-cz/v2	64
2.6.4. Hodnocení Panelem 2 - postup.....	67
2.6.5. Hodnocení Panelem 2 – výsledky.....	67
2.6.6. Hodnocení Panelem 2 – interpretace výsledků.....	69
2.7. Zpětný překlad do anglického jazyka	69
2.7.1. Postup překladu.....	69
2.7.2. Výsledky – zpětný překlad.....	70
2.8. Hodnocení zpětného překladu a harmonizace	70
2.8.1. Hodnocení zpětného překladu	70
2.8.2. Harmonizace verzí Panelem 3	71
2.9. Testování návrhu finální české verze	71

2.9.1. Zapojení pacientů – kritéria pro výběr a jejich charakteristika.....	71
2.9.2. Testování návrhu finální české verze – postup.....	73
2.9.2.1. Pozorování pacientů při sebehodnocení bolesti.....	73
2.9.2.2. Získávání ústní zpětné vazby	74
2.9.3. Pozorování pacientů – výsledky	74
2.9.4. Zpětná vazba od pacientů – výsledky	75
2.9.4.1. Část 1 – identifikace „problematických“ slov/úryvků	75
2.9.4.2. Část 2 – parafrázování přeložených položek.....	75
2.9.4.3. Část 3 – zátěž respondenta	78
2.9.5. Pozorování a zpětná vazba od pacientů – interpretace výsledků	78
2.10. Finalizace české verze	80
2.10.1.Finální česká verze	80
2.10.2.Adaptace finální české verze.....	81
2.11. Shrnutí kapitoly 2	82
2.12. Literatura.....	83
3. SCHÉMA A PROTOKOL PRO PŘEKLAD NÁSTROJŮ	89
3.1. Zkušenosti získané z překladu nástroje IPT-R	89
3.1.1. Překlad originálu a hodnocení předběžných českých verzí	89
3.1.2. Testování návrhu finální české verze.....	92
3.1.3. Limitace postupu při překladu nástroje IPT-R	94
3.2. Schéma pro překlad hodnotících nástrojů a protokol překladu.....	94
3.3. Shrnutí kapitoly 3	98
3.4. Literatura.....	98
SEZNAM ILUSTRACÍ	100
SEZNAM TABULEK.....	101
PŘÍLOHY.....	102
POUŽITÉ ZKRATKY A ZNAČKY	113
TERMINOLOGIE	115
REJSTŘÍK	122